

**Рівні адаптації учнів до
навчання
пілотування нового
Державного стандарту базової
середньої освіти
5 класи**

Мета — виявлення та запобігання основних проблем, що виникають в учнів 5-х класів з початком навчання.

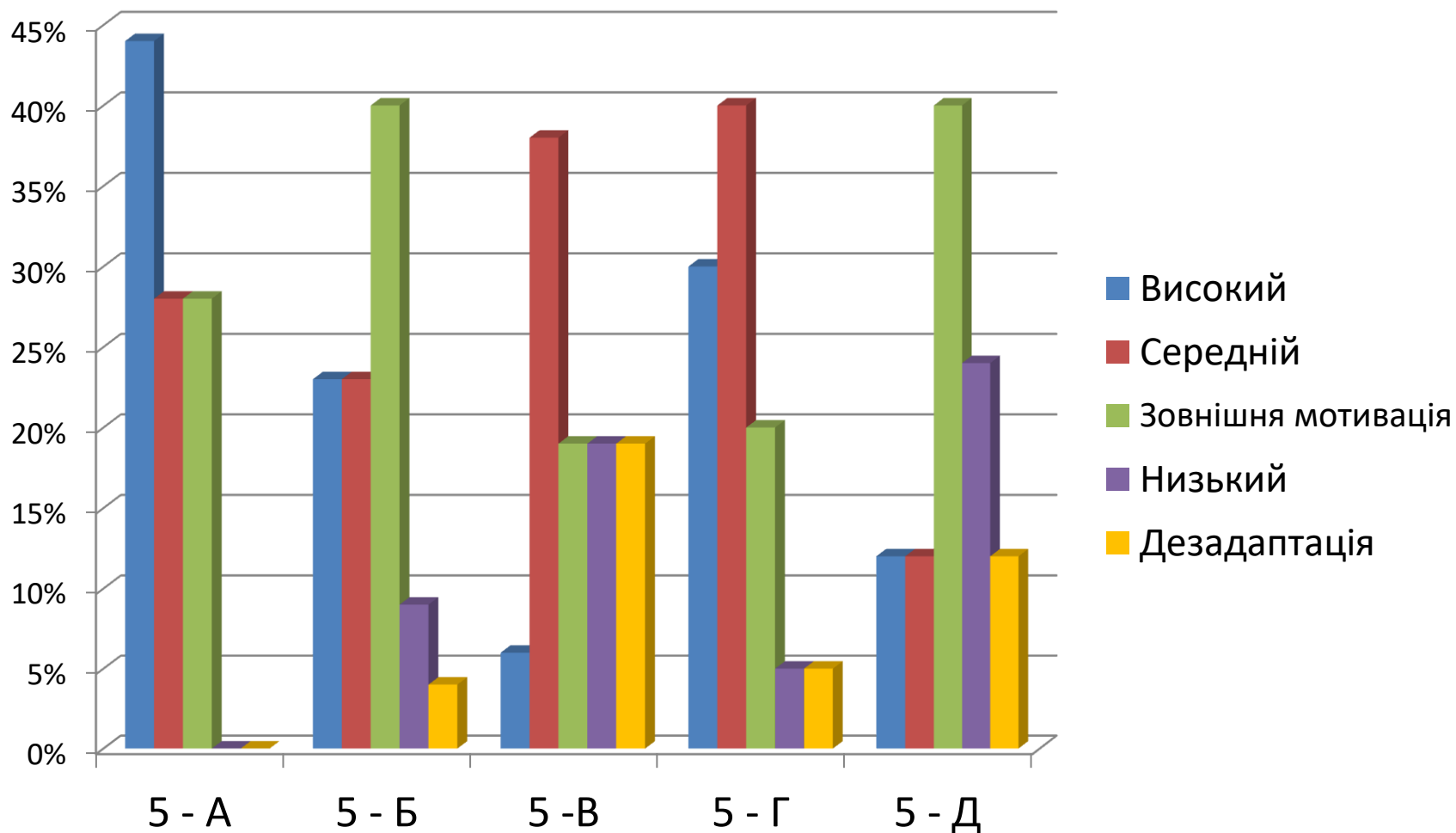
Використані методики:

- «Опитувальник для оцінювання рівня шкільної мотивації й адаптації»,
- методика незакінчених речень за Л. Пономаренко,
- методика «Почуття у школі» С. Левченко
- проєктивна методика «Школа звірів».

За «Опитувальником для оцінювання рівня шкільної мотивації й адаптації»

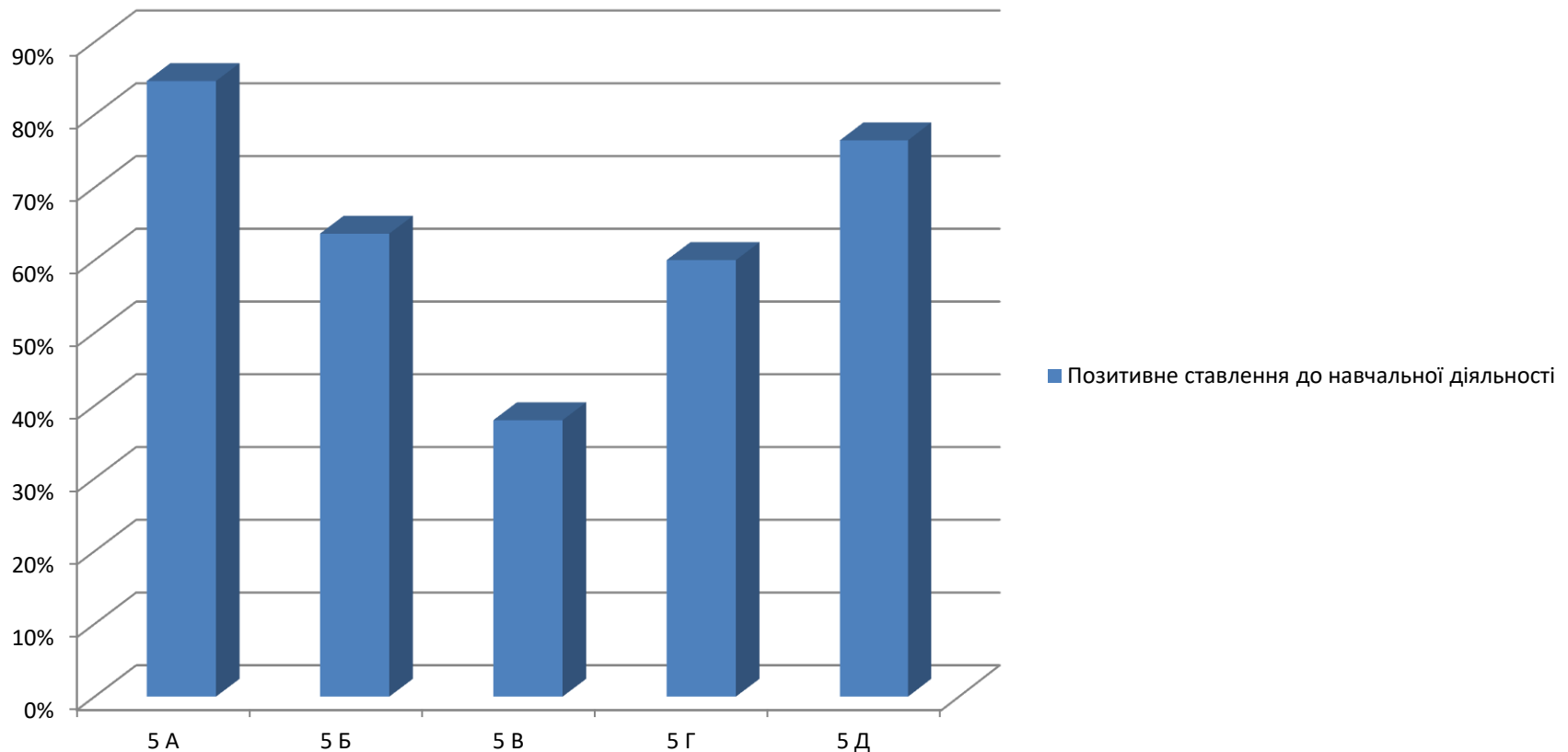
Рівень шкільної адаптації	5 - А	5 - Б	5 -В	5 - Г	5 – Д
Високий	44%	23%	6%	30 %	12 %
Середній	28%	23%	38%	40%	12%
Зовнішня мотивація	28%	40%	19%	20%	40%
Низький	0	9%	19%	5%	24%
Деадаптація	0	4%	19%	5%	12%

Діаграма середніх значень **рівнів шкільної мотивації й адаптації** серед учнів п`ятих класів станом на початок навчального року

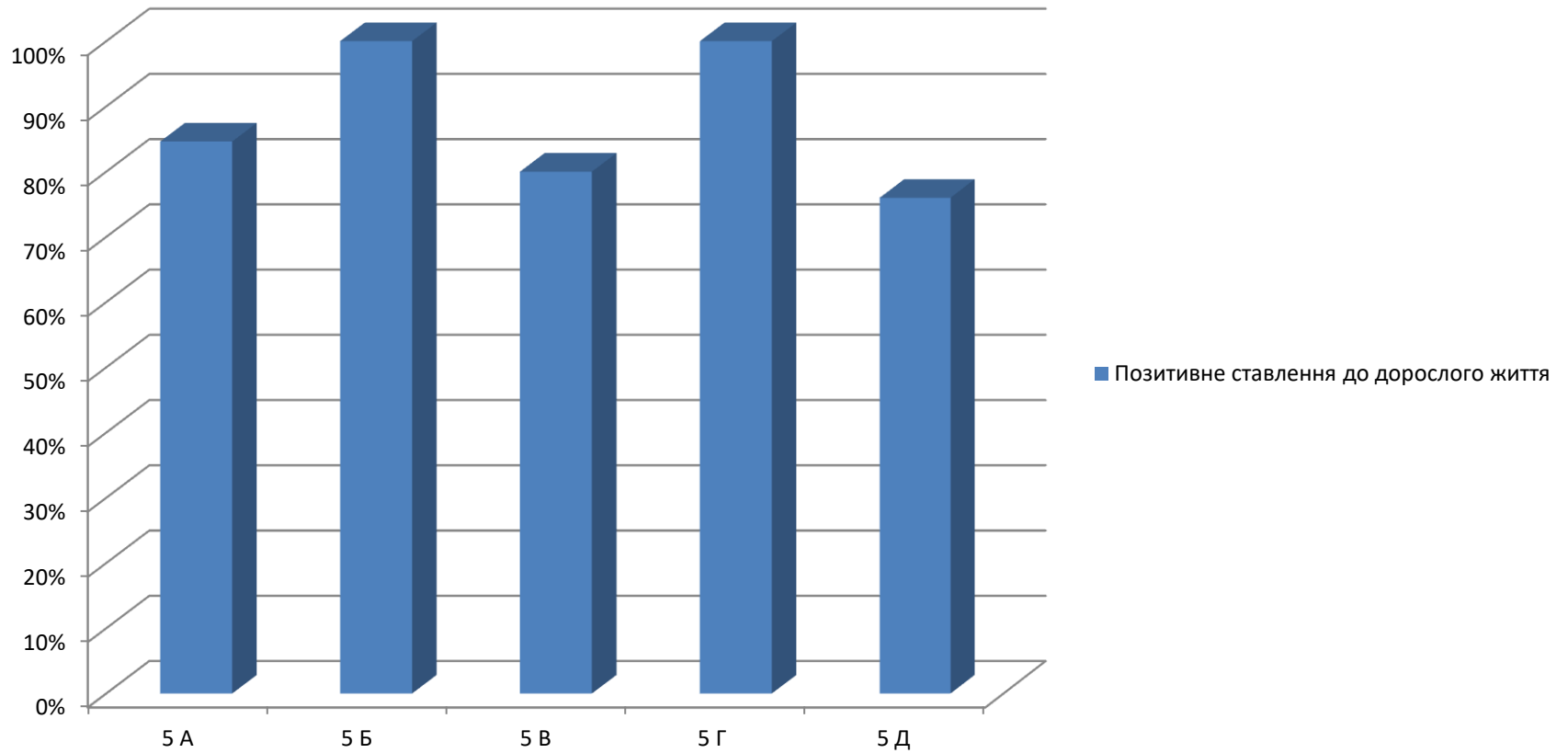

За методикою незакінчених речень за Л.Пономаренко серед учнів 5-х класів отримано такі результати

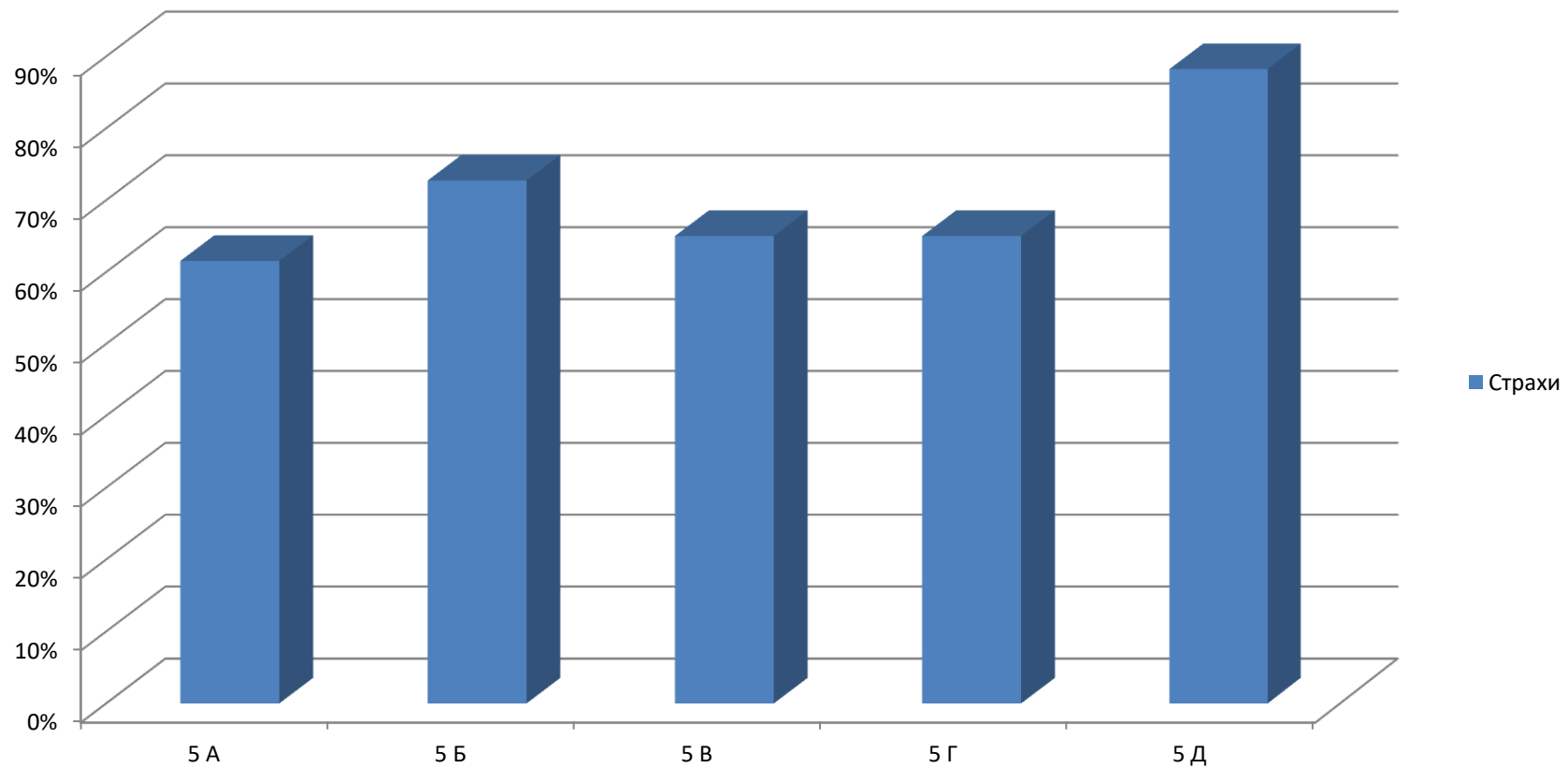
Позитивне ставлення до навчальної діяльності

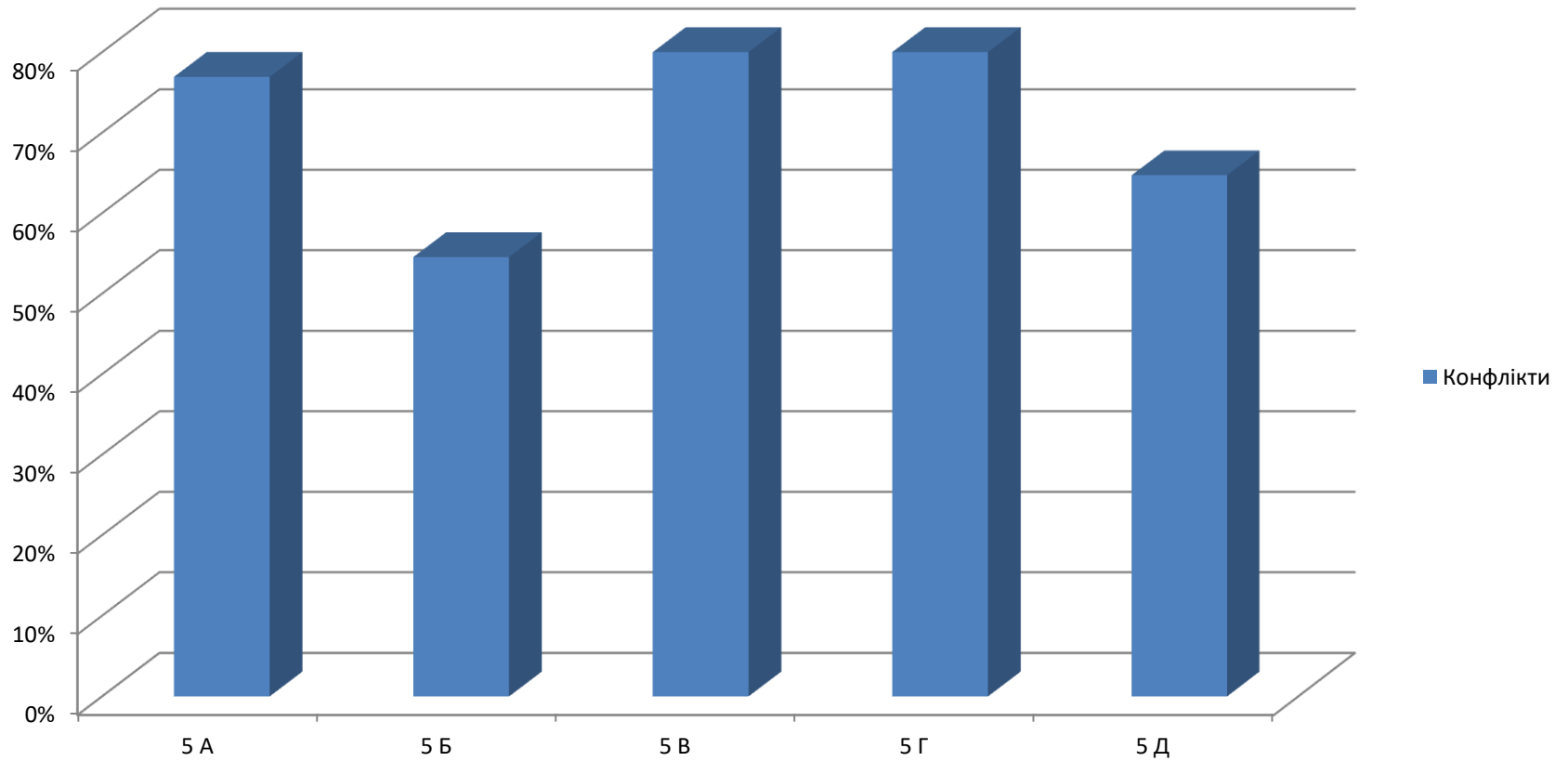
Позитивне ставлення до дорослого життя

Страхи

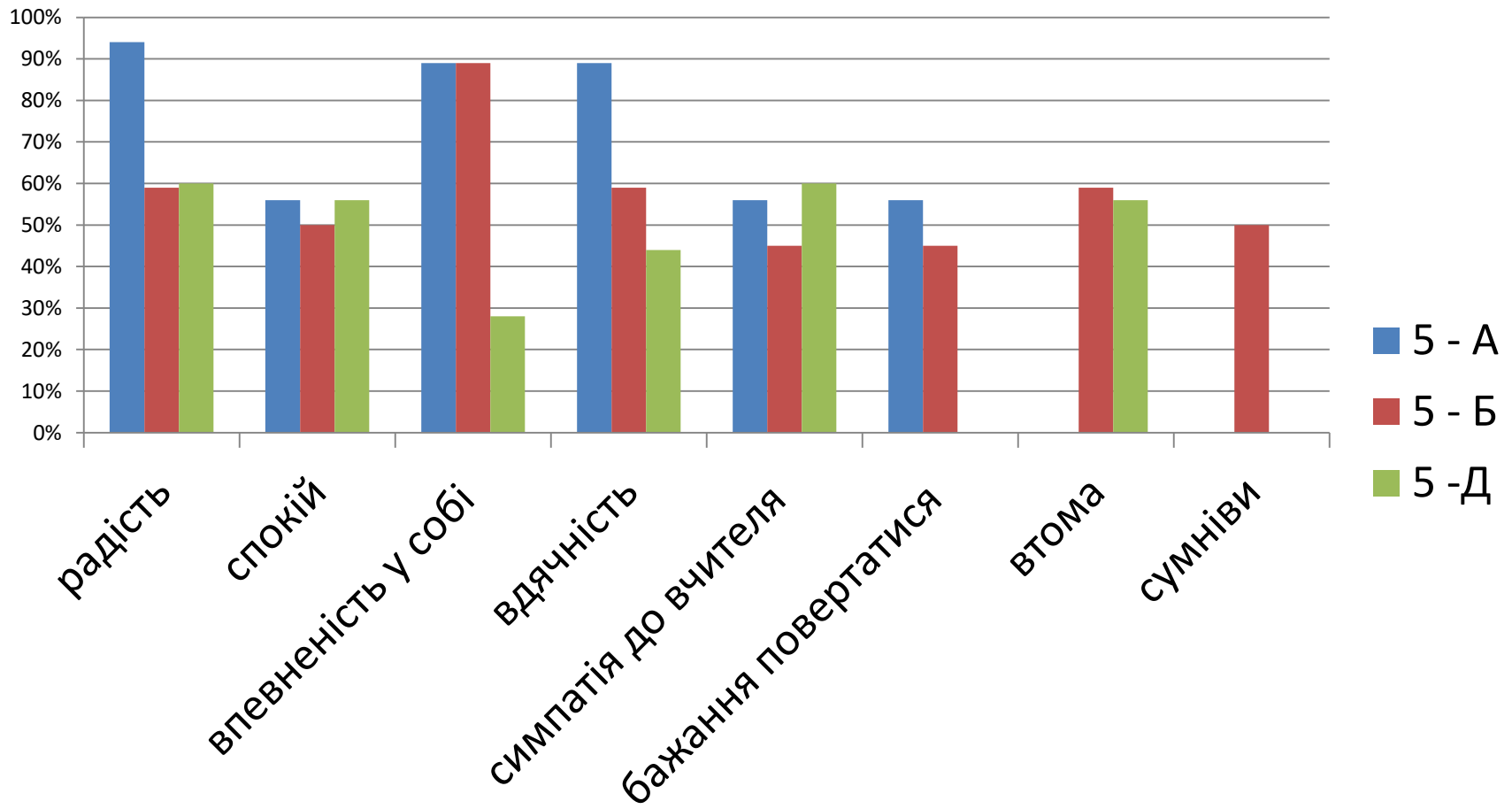
Конфлікти

Отримані результати за методикою:

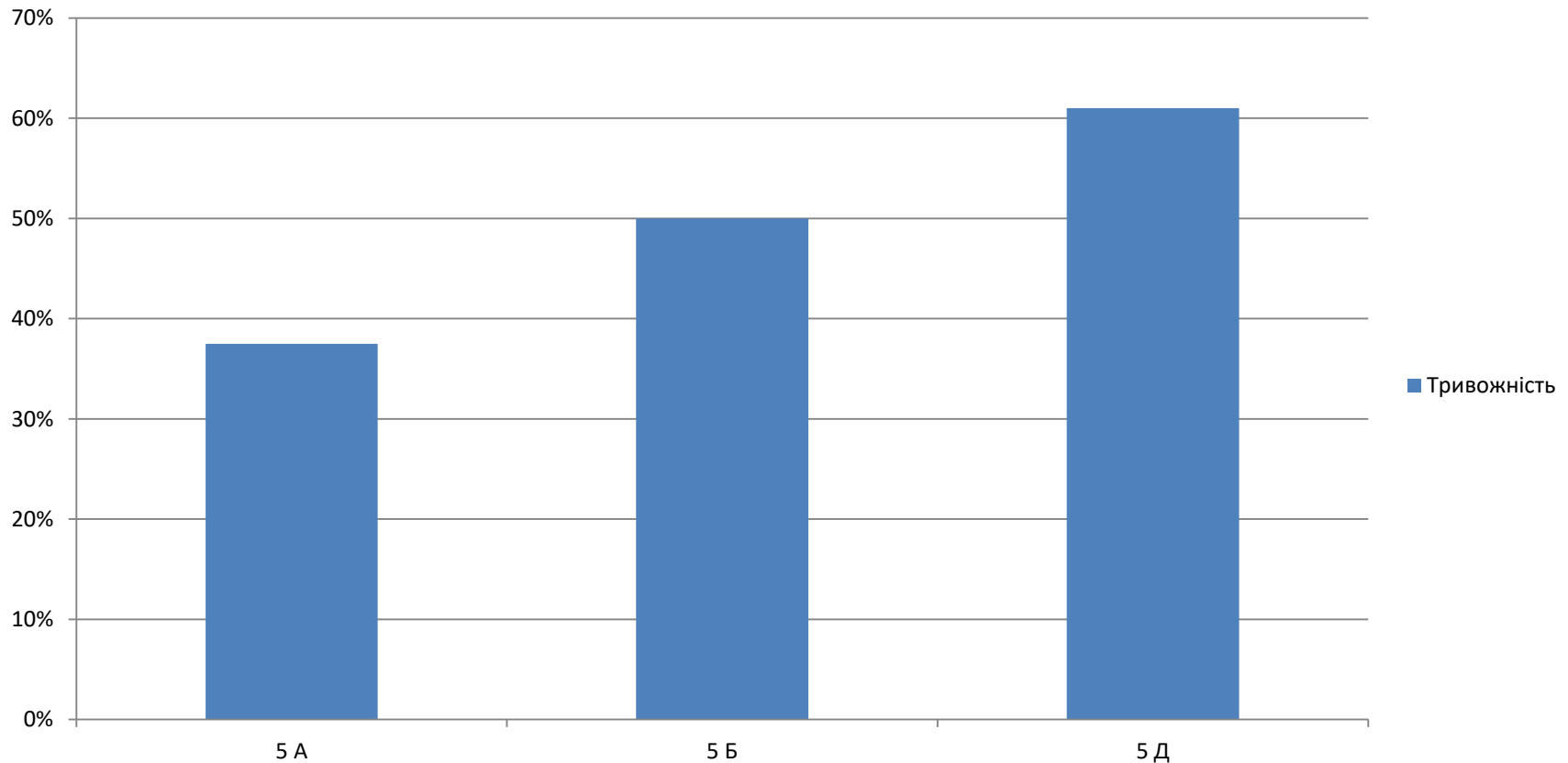
- В учнів п'ятих класів переважає позитивне ставлення до навчальної діяльності; позитивне ставлення до дорослого життя; позитивні ціннісні орієнтації.
- У більшості учнів спостерігаються базові страхи, хвилювання з приводу майбутнього та негативних емоцій.
- В більшості учнів виникають конфлікти, взаємні образи, проблеми із розумінням оточуючими що є притаманно при переході із молодшої школи до основної.

За методикою «Почуття у школі» С.Левченко виявлено такі результати

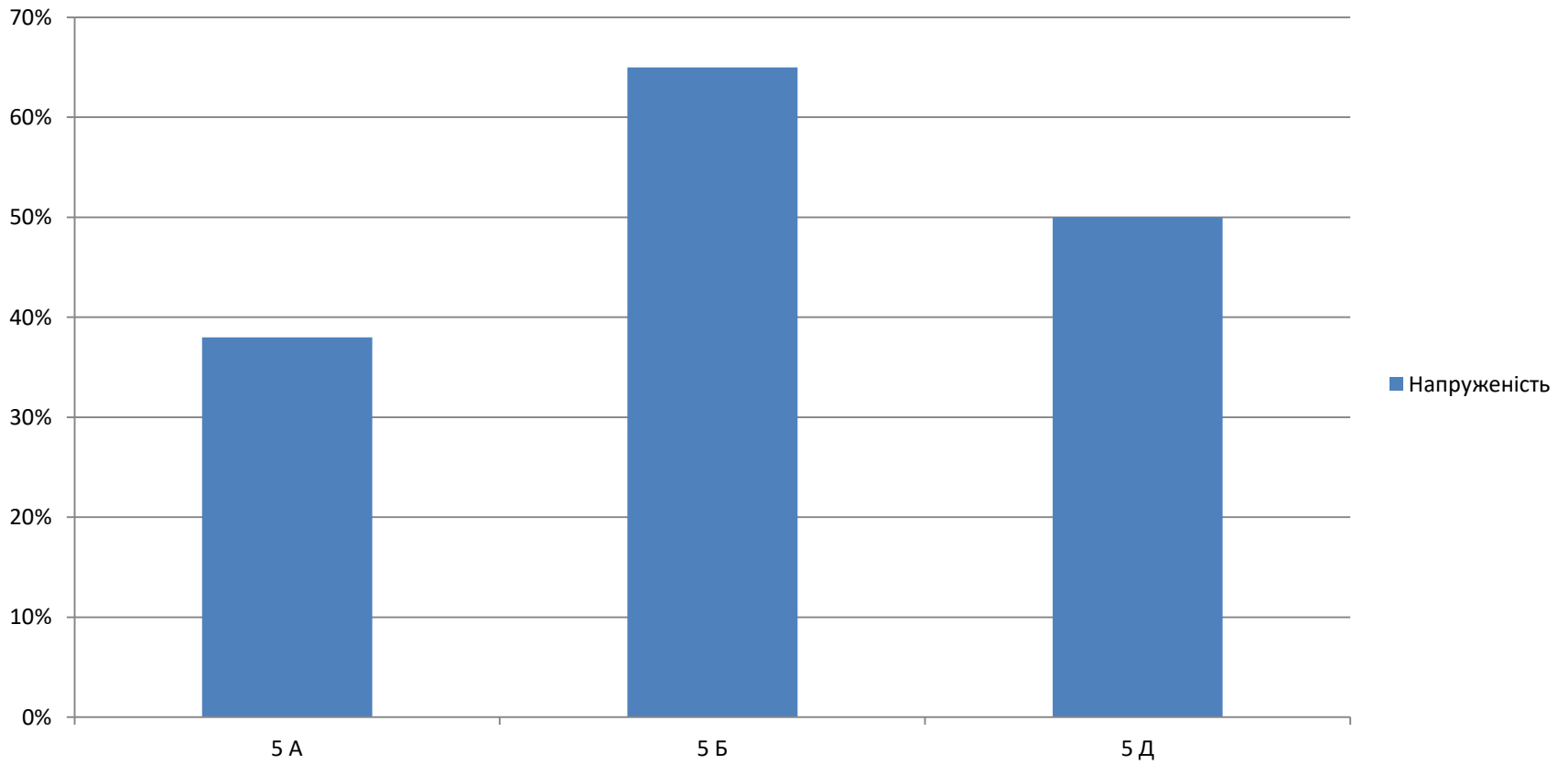

За проективною методикою «Школа звірів» були отримані наступні результати серед учнів 5 – А, 5 – Б, 5 –Д класів

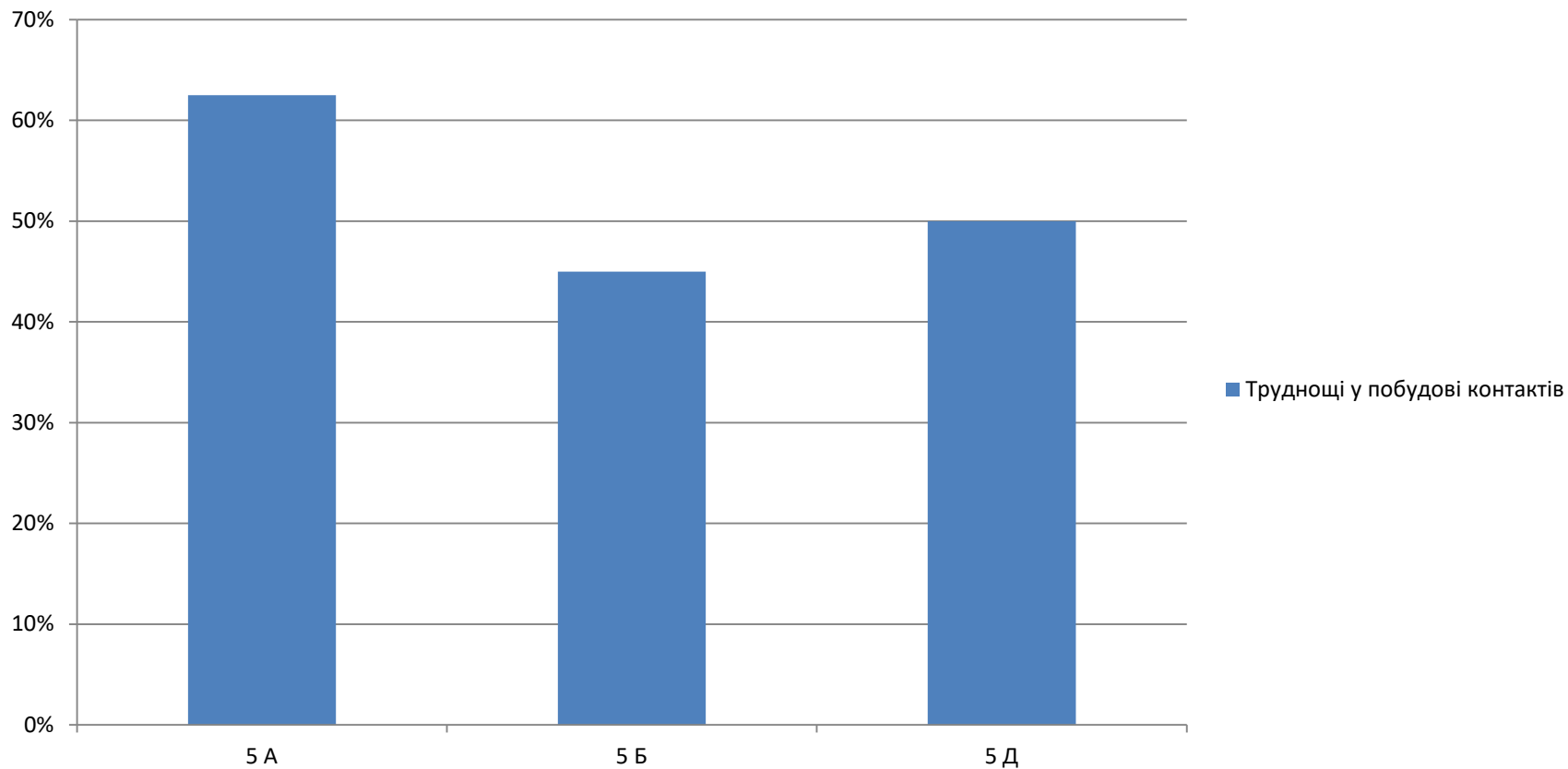
Тривожність

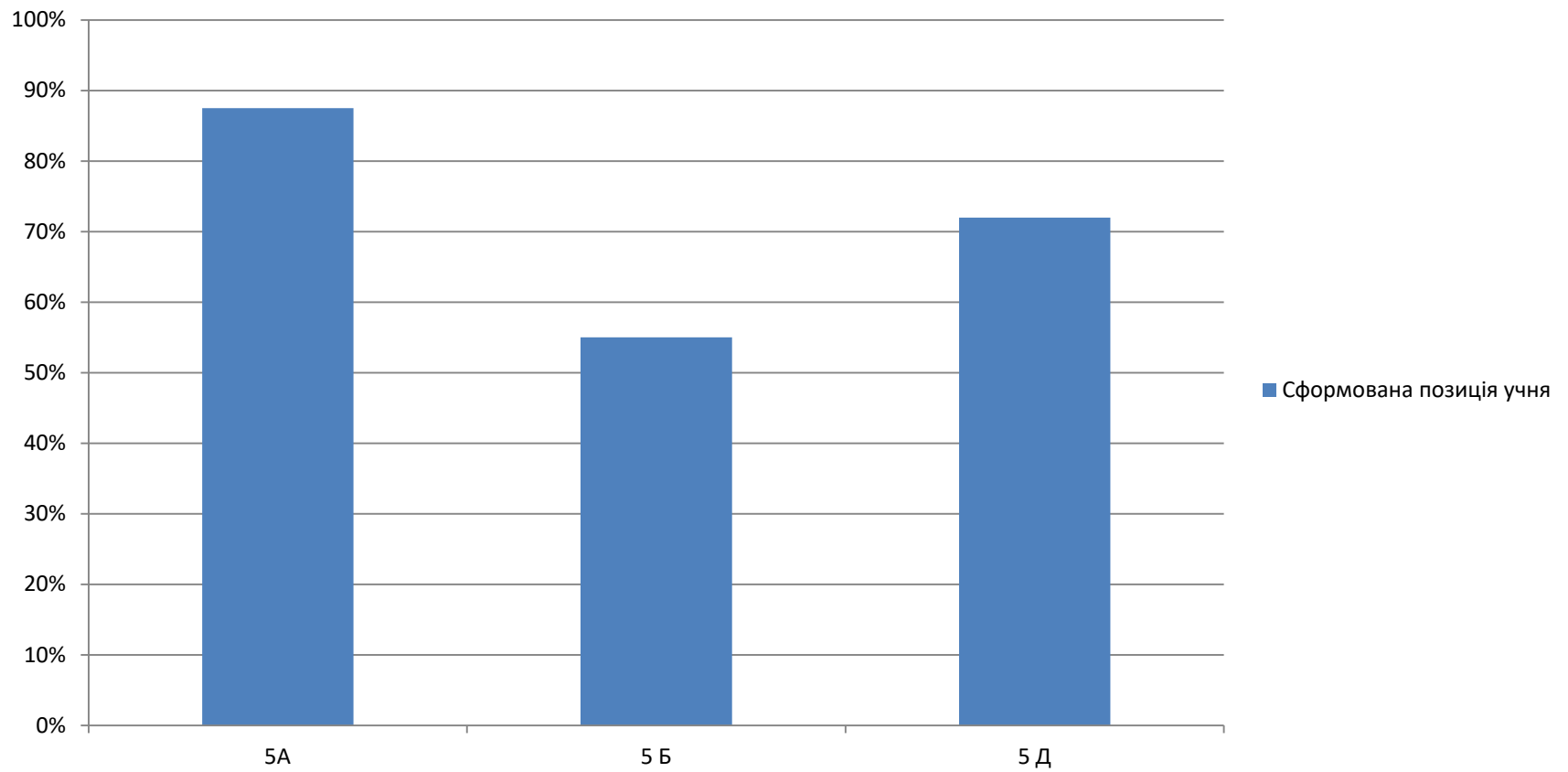
Напруженість

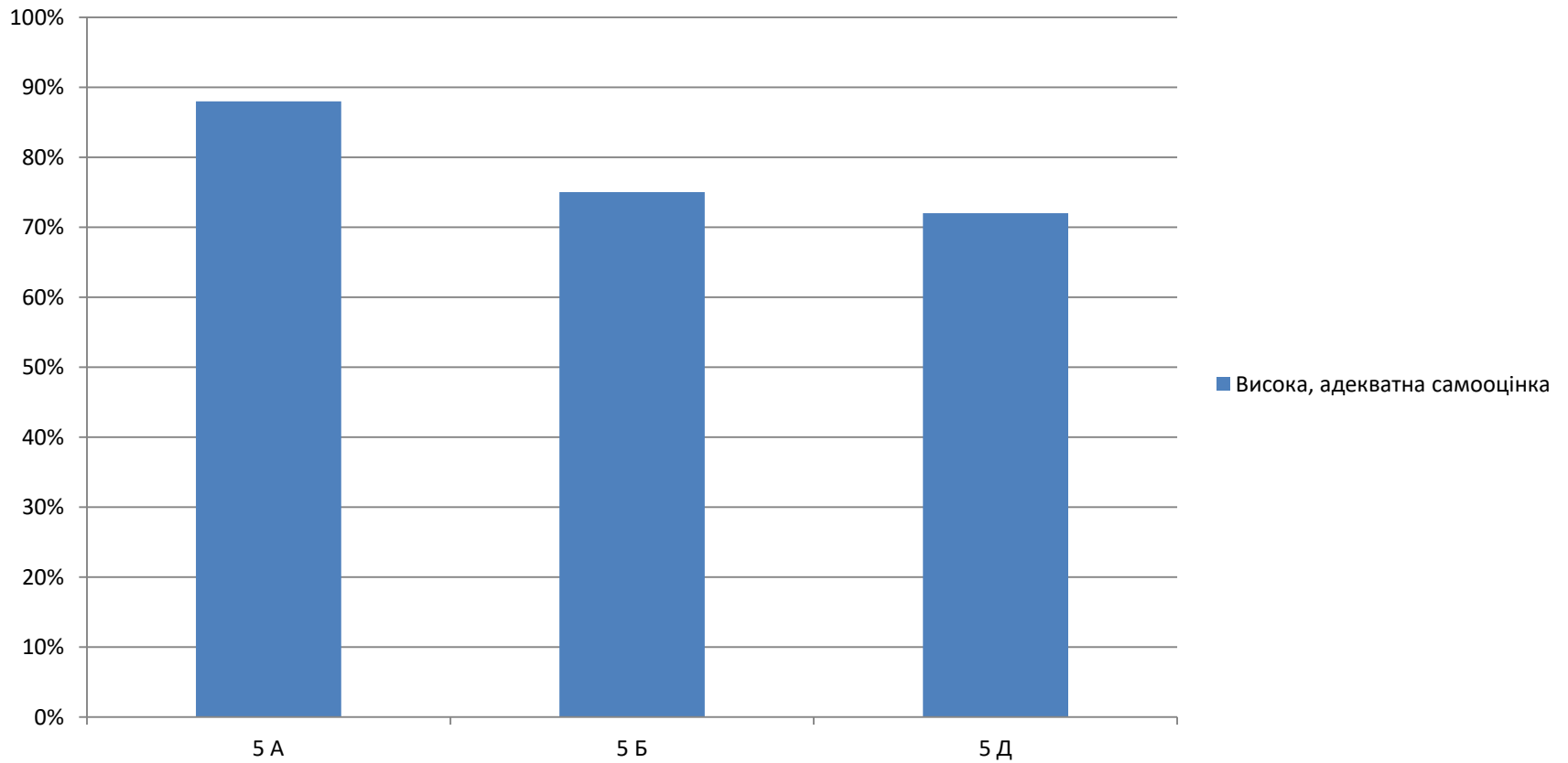
Труднощі у побудові контактів

Сформована позиція учня

Висока, адекватна самооцінка

Результати проведеної психодіагностики вказують на:

- потребу в корекції тривожності, підвищенні самооцінки, покращенні самосприйняття, приналежності до колективу;
- корекцію у сфері порушень поведінки та емоційної сфери, навчання правильного реагування.

Рекомендації педагогам:

1. Приділяти увагу груповій, проектній та дослідницькій діяльності, урізноманітнювати варіанти упорядкування освітнього середовища. Основним повинно бути спрямування на розвиток дитини і мотивації її до навчання.
2. Враховувати індивідуальні особливості дітей;
3. Сприяти розвитку навчальної мотивації учнів, усвідомленню ними важливості навчання;
4. Приділяти увагу збереженню та зміцненню фізичного здоров'я учнів, збереженню ментального здоров'я;
5. Організувати активну співпрацю вчителя з батьками або особами, які їх замінюють, медичними працівниками;
6. Освітнє середовище має бути безпечним місцем, де діти відчуватимуть себе захищеними та в безпеці;
7. Проявляти увагу, терплячість та зацікавленість до учнів;
8. Класним керівникам проводити години спілкування з учнями для спостереження за процесом адаптації до навчання в основній школі.

Рекомендації батькам п`ятикласників:

- 1. Не відмовляйте дитині у допомозі у виконанні домашнього завдання, якщо вона просить. При цьому не робіть нічого замість дитини, робіть з нею, привчайте її до самостійності.
- 2. Допоможіть п`ятикласнику запам'ятати імена класного керівника і вчителів-предметників. Познайомтесь з ними особисто, встановіть контакт.
- 3. Не висловлюйтесь негативно про школу, вчителів у присутності дитини, навіть якщо вам здається, що для цього є підстави. Створюйте у дитини позитивне ставлення до школи.
- 4. Забезпечте своїй дитині дотримання оптимального для цього віку режиму дня і зручне робоче місце вдома.
- 5. Подбайте про те, щоб у вашої дитини були друзі, товариші з класу.
- 6. Щоденно цікавтесь шкільними справами дитини, виявляючи увагу і терпіння, розпитуйте про настрій, виявляйте емоційну чуйність, діліться почуттями.
- 7. Створіть дитині емоційний комфорт вдома.
- 8. Радійте досягненням своєї дитини. Не будьте скупими на хвалу, помічайте навіть незначні успіхи і досягнення. В жодному разі не порівнюйте його з іншими дітьми, давайте оцінку не дитині, а її вчинкам.
- 9. Не залякуйте дитину. Страх гальмує її діяльність.
- 10. Не змушуйте дитину працювати «на оцінку», тому що це більш за все провокує шкільні страхи, що пов'язані з невпевненістю в своїх силах, тривогою з приводу негативних оцінок чи їх очікуванням.
- 11. Контролюйте дитину, роблячи їй зауваження. Якщо сварите дитину, поясніть за що. Не використовуйте часто помилки дитини для її критики.

Практичному психологу школи:

- Проводити індивідуальні консультації з учнями та батьками учнів 5-х класів.
- Здійснювати корекційно-розвивальну та відновлювальну роботу з учнями які мають ознаки дезадаптації на зниження рівня тривожності.
- Надавати психологічні рекомендації вчителям, батькам.

